

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ
TRADIȚIE ȘI INOVARE ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ,
EDIȚIA a XII-a

BIBLIOTECA – PARTENER ÎN PROCESUL DE INSTRUIRE ȘI CERCETARE
în cadrul Secțiunii: BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE INFORMĂRII

ESENȚA ȘI AVANTAJUL CATALOGĂRII CORPORATIVE

Adella Cucu, bibliotecară principală,
Secția Dezvoltarea resurselor
informaționale

6 octombrie 2023

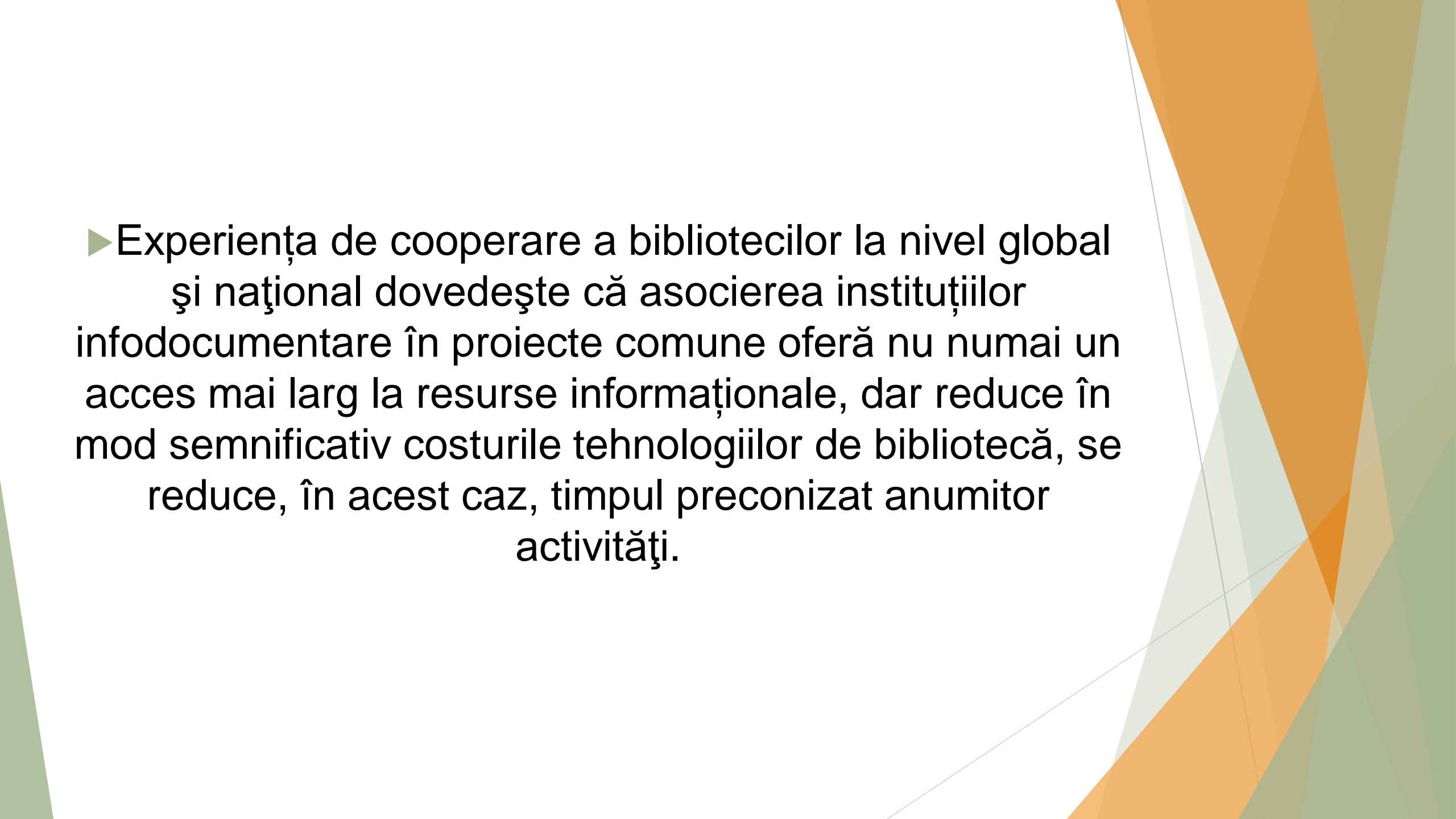
- ▶ Dezvoltarea rapidă a noilor tehnologii, creșterea volumului de informații, de date și resurse, au influențat, în mare parte, activitatea bibliotecilor, în consecință, instituțiile infodocumentare nu mai pot face față cerințelor de informare, bazându-se, doar, pe propriile resurse.
- ▶ În acest context, pentru a putea oferi servicii și produse de calitate utilizatorilor, pentru a-i atrage și a-i menține este important ca bibliotecile să manifeste un interes strategic, utilizând instrumentele și tehnologiile moderne care favorizează schimbul de documente și cel de informații.

- ▶ La nivel global, se recunoaște că cea mai simplă cale, ce ar permite bibliotecilor să atingă un nou nivel de servicii pentru utilizatori și să rezolve problema schimbului de informații și a completării propriilor colecții este **cooperarea**.

- ▶ **Cooperarea** este una dintre principalele tendințe ale activității bibliografice în condițiile moderne, de aceea, modelele corporative de catalogare sunt larg răspândite în comunitatea bibliotecilor.
- ▶ Influența factorilor economici, complexitatea procesului de catalogare originală, accesul online la cataloage prin Internet, și, bineînțeles, avantajele colaborării duc la ascensiunea și creșterea rolului *consorțiilor și centrelor de catalogare corporativă*.

► Experiența de cooperare a bibliotecilor la nivel global și național dovedește că asocierea instituțiilor infodocumentare în proiecte comune oferă nu numai un acces mai larg la resurse informaționale, dar reduce în mod semnificativ costurile tehnologiilor de bibliotecă, se reduce, în acest caz, timpul preconizat anumitor activități.

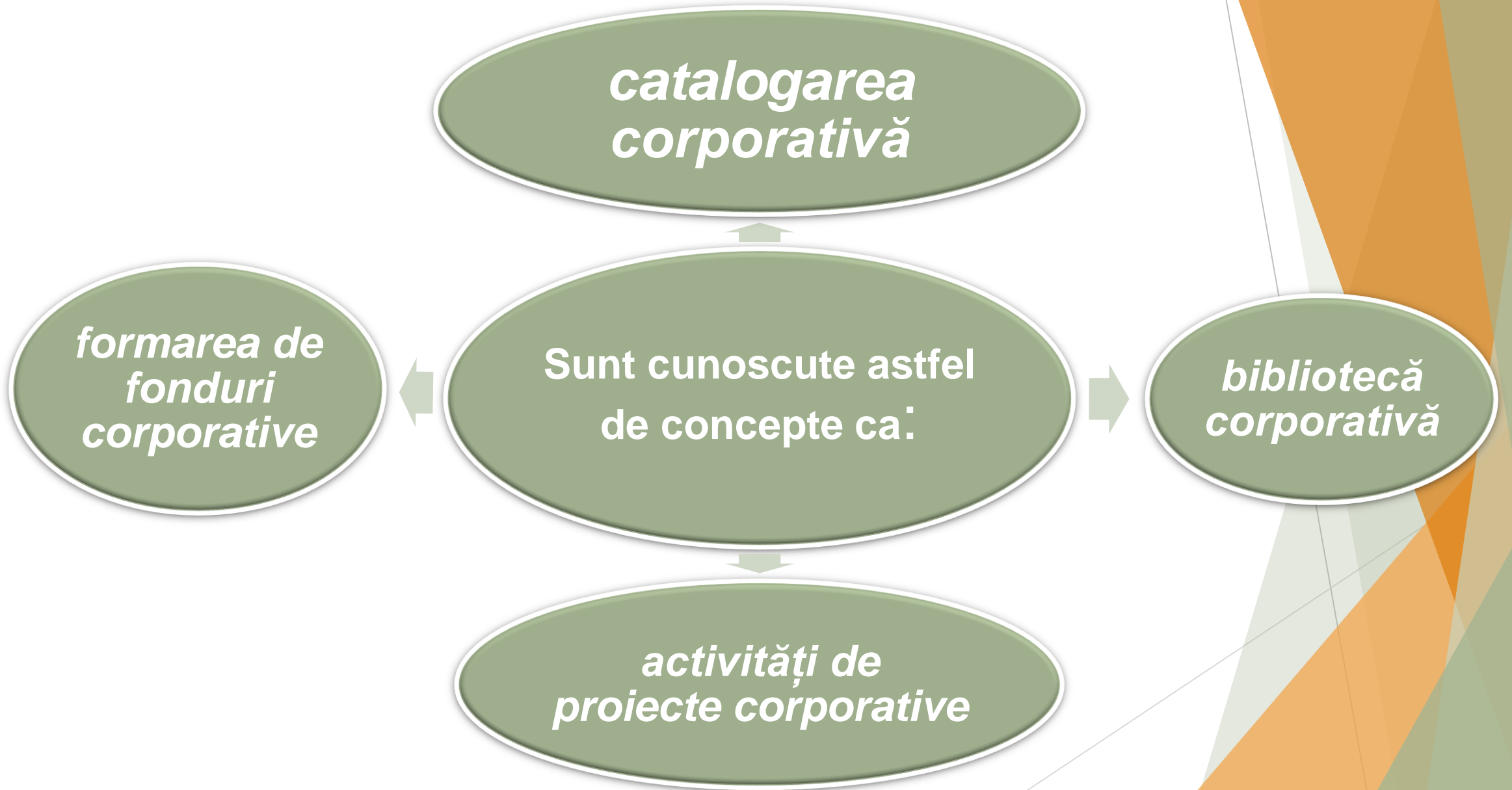
*catalogarea
corporativă*

*formarea de
fonduri
corporative*

Sunt cunoscute astfel
de concepte ca:

*biblioteca
corporativă*

*activități de
proiecte corporative*

Beneficiile catalogării corporative

implementarea ideii de catalogare unică și de utilizare multiplă a înregistrărilor bibliografice și de autoritate de către instituțiile bibliografice și biblioteci în general;

eficiență, deoarece împrumutul/copierea înregistrărilor bibliografice necesită mai puțin timp (comparativ cu catalogarea originală);

catalogarea diferitelor tipuri de documente cu acorduri comune în procesele de catalogare de către diferite biblioteci;

fiabilitatea, datorită aplicării standardelor, regulilor și procedurilor comune;

legături între înregistrările bibliografice și de autoritate, ceea ce scutește alte biblioteci de munca costisitoare și consumul de timp în crearea înregistrărilor de autoritate;

reducerea costurilor
(timpului) de prelucrare a
documentelor prin
divizarea rezonabilă a
muncii catalogatorilor;

sporirea vitezei de
completare a catalogului
electronic colectiv cu
înregistrări bibliografice
noi;

creșterea numărului de
utilizatori, lărgirea
accesului la informație
(utilizatorii obțin acces unic
și rapid la colecțiile tuturor
bibliotecilor partenere);

consolidarea relațiilor
profesionale cu colegii din
alte biblioteci, crearea
deprinderilor de muncă în
echipă și gândire colectivă
etc.

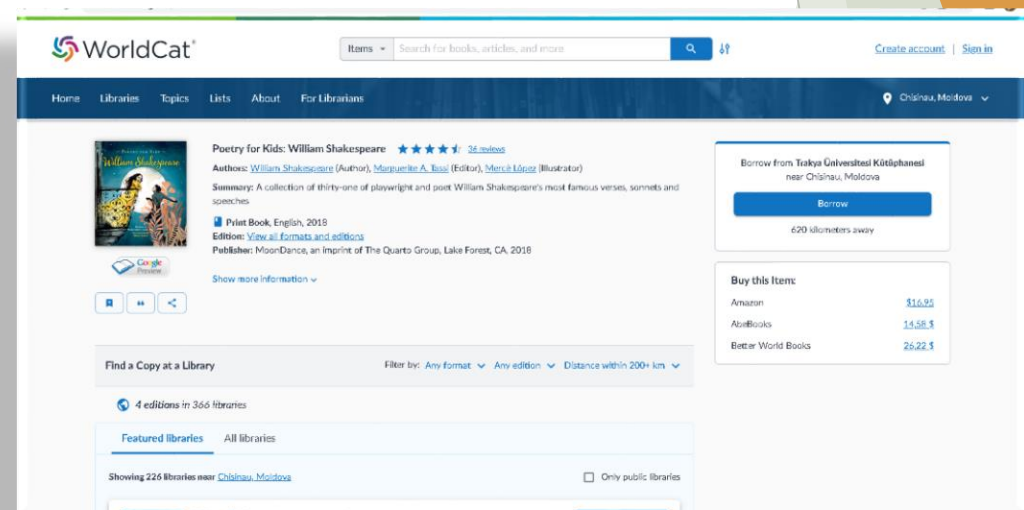
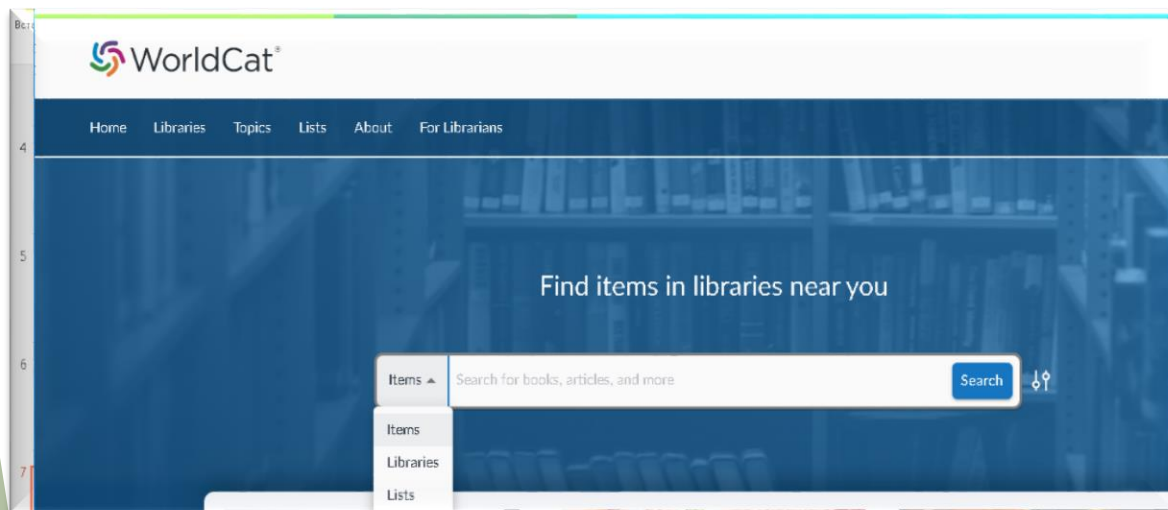
- ▶ În practica bibliotecilor mondiale, catalogarea corporativă este recunoscută de mult timp, și în general, experiența catalogării corporative s-a format pe baza modelelor deja existente.
- ▶ Formele de asociere și interacțiune a bibliotecilor au apărut încă în secolul al XVIII-lea, fiind dezvoltate în secolul al XIX-lea - prima jumătate al secolului al XX-lea, când nu existau tehnologii informaționale moderne.

- ▶ Unul dintre exemplele de implementare a acestor obiective sunt activitățile OCLC (Centrul Informațional pentru Biblioteci Online - Online Computer Library Center) - organizație non-profit, de cercetare și cooperare ce oferă acces la informație din întreaga lume și reduce costurile informației, fondator Frederick G. Kilgour (SUA, 1967).

OCLC

(Online Computer Library Center)

- ▶ OCLC și bibliotecile sale membre produc și întrețin în cooperare WorldCat (<https://www.worldcat.org>), cel mai mare catalog online cu acces public (OPAC) din lume, care conține în prezent peste 321,5 milioane de înregistrări, reflectând aproximativ 2,1 miliarde de unități stocate în peste 480 de limbi. Catalogul cuprinde documente de orice formă fizică, inclusiv resurse electronice și documente digitizate.

- ▶ Un alt proiect de catalogare corporativă este PCC (Program for Cooperative Cataloging <https://www.loc.gov/aba/pcc>).
- ▶ PCC este o organizație, membrii căroră contribuie cu înregistrări bibliografice și date aferente conform unor reguli, standarde și convenții acceptate reciproc de bibliotecile din întreaga lume.

Printre centrele europene de catalogare corporativă se numără:

Consoțiul Bibliotecilor Europene de Cercetare (Consortium of European Research Libraries (CERL));

Portalul Bibliotecii Europene (The European Library, TEL);

Consoțiu al celor mai importante biblioteci de cercetare din Marea Britanie și Irlanda (Research Libraries UK, RLUK, până în 2008 - Consortium of University Research Libraries (CURL)), etc.

În România există două proiecte majore de succes:

Catalogul Colectiv al Bibliotecilor din România - BIBLIO.ro
(<https://www.biblio.ro>).

Rețeaua Românească de Biblioteci de Știință și Tehnologie - ROLiNeST
(Romanian Library Network Science & Technology).

- ▶ Catalogul Colectiv al Bibliotecilor din România este un punct de acces unitar la întreaga informație bibliografică și multimedia disponibilă în aceste biblioteci sau în celelalte biblioteci afiliate la sistem. Lansarea oficială a sistemului a avut loc în data de 11 iulie 2005.
- ▶ **BIBLIO.Ro** înglobează: date bibliografice; date de disponibilitate; date multimedia; conținut integral; colecții pentru Europeana (portal internet care funcționează ca o interfață către milioane de cărți, picturi, filme, obiecte de muzeu și înregistrări din arhive care au fost digitizate în Europa).

- ▶ Ideea implementării unui proiect asemănător în spațiul biblioteconomic moldovenesc a început în anul 2003. Printre primele proiecte se înscrie, fără doar și poate, proiectul de realizare a sistemului integrat al bibliotecilor din Moldova **SIBIMOL** (Sistem Informațional Integrat al Bibliotecilor din Republica Moldova (<http://www.sibimol.bnrm.md>)).

- ▶ Un alt proiect care a revoluționat domeniul biblioteconomic moldav, este Proiectul **MISISQ** (Servicii Informaționale Moderne pentru Îmbunătățirea Calității Studiilor, desfășurat în perioada 2013-2016), finanțat în cadrul programului TEMPUS, coordonat de partenerii europeni de la Biblioteca Universității de Științe Medicale din Kaunas, Lituania, coordonator național - Biblioteca Științifică Medicală USMF „N. Testemițanu”, director Liubovi Karnaeva.

<https://misisq.usmf.md/index.php/ro>

- ▶ Astfel, bibliotecile universitare participante la proiect și-au consolidat eforturile pentru crearea unei resurse bibliografice de calitate – Catalogul colectiv partajat al Consorțiului bibliotecilor universitare din Moldova (prin accesarea portalului LibUnivCatalog - **ExLibris PRIMO** <http://primo.libuniv.md>), care să asigure accesul operativ la informație pentru comunitatea academică din întreaga țară.

- ▶ În concluzie, menționăm că implementarea tehnologiilor corporative de stocare și comunicare a informațiilor au un impact decisiv în procesul de remaniere a serviciilor de informare oferite de biblioteci.
- ▶ Concepute, dintotdeauna, pentru a furniza informații rapide și corecte utilizatorilor, instituțiile infodocumentare, astăzi, datorită creării catalogelor partajate, reușesc să asigure accesul virtual la un univers amplu, variat, bine organizat de resurse și informații.

Referințe bibliografice

- ❑ *Catalogul național "RoLiNeST", cel mai mare catalog virtual...* [online] [citată 11 ianuarie 2022]. Disponibil: <https://www.yumpu.com/ro/document/view/16097544/catalogul-naional-rolinest-cel-mai-mare-catalog>
- ❑ GANGAN, Irina. Primii pași de catalogare corporativă în cadrul Consorțiului bibliotecilor universitare din Moldova. In: *Magazin bibliologic*. 2016, nr. 1- 4. pp. 27-31. ISSN 1857-1476.
- ❑ PANIC, Alla. SIBIMOL. Metamorfoze 2003-2014. In: *Magazin bibliologic*. 2014, nr. 1-4, pp. 149-152. ISBN 1857-1476.
- ❑ *Sibimol perspective de dezvoltare* [online] [citată 3 februarie 2022]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/175_188_SIBIMOL%20%E2%80%93%20perspective%20de%20dezvoltare.pdf
- ❑ *SIBIMOL Sistemul Informațional Integrat al Bibliotecilor din Moldova* [online] [citată 3 februarie 2022]. Disponibil: <https://slidetodoc.com/biblioteca-naional-a-republicii-moldova-sibimol-sistemul-informaional>
- ❑ ГОЛОЛОБОВА, А. В. О создании системы корпоративной каталогизации в России. В: *Культурная жизнь Юга России* [oГОЛОЛОБОВАonline]. 2012, nr. 2(45) [citată 27 ianuarie 2022]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/o-sozdanii-sistemy-korporativnoy-katalogizatsii-v-rossii>
- ❑ ДВОРКИНА, М.Я. Зачем нужны корпоративные библиотечные системы? В: *Библиотечное дело – 2016 : Библиотечно-информационные коммуникации в поликультурном пространстве : материалы двадцать первой международной научной конференции (Москва, 27–28 апреля 2016 года)* [online]. М.: МГИК, 2016, pp. 48-53. ISBN 998-5-94778-450-3 [citată 13 ianuarie 2022]. Disponibil: <http://old.belal.by/elib/book/Skvorcovskiechtenia2016.pdf>